

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Sociaaleconomische trends 2014

Managers zijn de meest tevreden werknemers

Linda Moonen
februari 2014, 02

Werknemers zijn over het algemeen tevreden met hun werk en de arbeidsvoorwaarden. Wel zijn er duidelijke verschillen naar beroepsgroep. Managers blijken het vaakst tevreden te zijn over hun werk en arbeidsvoorwaarden, terwijl werknemers met elementaire beroepen (zoals schoonmakers en vuilnisophalers) en bedieners van machines en assemblagemedewerkers hier het minst content mee zijn.

1. Inleiding

Werk is voor veel mensen belangrijk. Met werk kun je een inkomen verdienen waarmee je jezelf en anderen kunt onderhouden. Daarnaast biedt werk mogelijkheden voor sociale contacten met collega's. Het is bekend dat een gebrek hieraan het welzijn negatief beïnvloedt (Van Beuningen en Kloosterman, 2011). Ook blijkt uit onderzoek dat mensen die werken, over het algemeen gelukkiger zijn dan mensen die dat niet doen (Schmeets, 2013; Wingen, De Jonge en Arts, 2012; Abdallah en Shah, 2012).

In 2012 had drie kwart van de Nederlandse bevolking van 15 tot 65 jaar betaald werk met een gemiddelde arbeidsduur van iets meer dan 31 uur per week (StatLine, 2013). Dit artikel beschrijft hoe werknemers hun werk en arbeidsvoorwaarden waarderen. Daarbij worden onder andere aspecten betrokken zoals salaris, opleidingsmogelijkheden en het al dan niet kunnen werken in deeltijd. Hoe oordelen werknemers hierover? Ook komen de verschillen in tevredenheid tussen bevolkings- en beroepsgroepen aan de orde.

De gegevens zijn gebaseerd op de National Enquête Arbeidsvoorwaarden (NEA) die door het CBS en TNO in samenwerking wordt uitgevoerd.

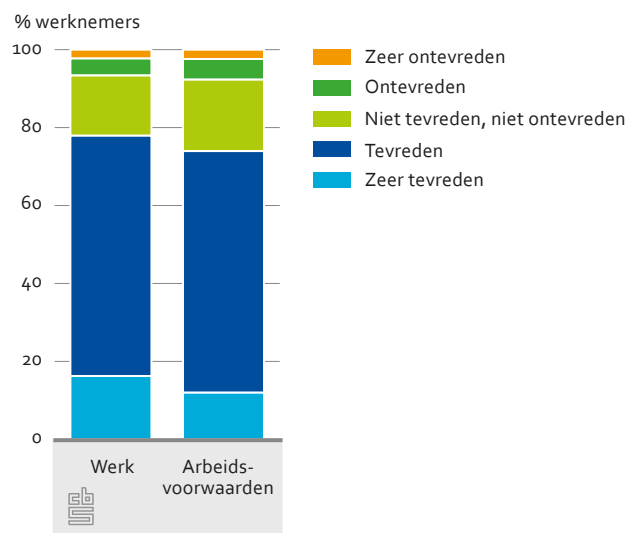
2. Werknemerstevredenheid over werk en arbeidsvoorwaarden

Of mensen tevreden zijn met hun werk en arbeidsvoorwaarden hangt samen met allerlei factoren. Hoe beoordelen mensen met verschillende leeftijden, opleidingsniveaus of beroepen hun werk en arbeidsvoorwaarden?

2.1 Meeste werknemers tevreden met werk en arbeidsvoorwaarden

Meer dan drie kwart van de werknemers geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn met zijn of haar werk. Slechts een kleine groep werknemers beoordeelt het werk negatief: 4 procent is ontevreden en 2 procent is zeer ontevreden. Ook over hun arbeidsvoorwaarden is een ruime meerderheid (74 procent) van de werknemers content.

2.1.1 Tevredenheid werknemers met werk en arbeidsvoorwaarden, 2011

Bron: CBS/TNO (NEA 2011).

2.2 Werktevredenheid stijgt met opleidingsniveau

Mannen en vrouwen zijn ongeveer in gelijke mate tevreden met het werk en de arbeidsvoorwaarden. Jongere (15 tot 25 jaar) en oudere (55 tot 65 jaar) werknemers zijn iets vaker positief over hun werk dan andere werknemers. Ook is er een duidelijke samenhang tussen tevredenheid met werk en arbeidsvoorwaarden en het hoogst behaalde opleidingsniveau. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger het aandeel werknemers dat tevreden is.

2.2.1 Tevredenheid werknemers met werk en arbeidsvoorwaarden naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en beroepsgroep, 2011

	Werk		Arbeidsvoorwaarden			
	(zeer) tevreden	niet tevreden, niet ontevreden	(zeer) ontevreden	(zeer) tevreden	niet tevreden, niet ontevreden	(zeer) ontevreden
% werknemers						
Totaal	77,9	15,5	6,6	74,0	18,3	7,7
Geslacht						
Mannen	77,3	15,9	6,8	73,5	18,5	7,9
Vrouwen	78,6	14,9	6,4	74,5	18,1	7,4
Leeftijd						
15 tot 25 jaar	80,3	13,2	6,6	76,6	16,1	7,4
25 tot 35 jaar	75,3	16,2	8,5	71,8	19,5	8,7
35 tot 45 jaar	77,0	16,1	6,9	74,0	17,9	8,1
45 tot 55 jaar	78,5	15,7	5,8	73,7	19,1	7,2
55 tot 65 jaar	79,8	15,2	5,0	74,8	18,4	6,8
Onderwijsniveau						
Laag	76,3	16,7	7,0	71,0	20,8	8,1
Midden	77,0	16,5	6,5	72,9	19,5	7,6
Hoog	80,3	13,1	6,6	77,8	14,9	7,3

2.2.1 Tevredenheid werknemers met werk en arbeidsvoorwaarden naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en beroepsgroep, 2011 (slot)

Beroep (ISCO 2008) ¹⁾	Werk		Arbeidsvoorwaarden			
	(zeer) tevreden	niet tevreden, niet ontevreden	(zeer) ontevreden	(zeer) tevreden	niet tevreden, niet ontevreden	(zeer) ontevreden
% werknemers						
Managers	84,2	10,6	5,2	81,2	11,6	7,1
Onderzoekers, ingenieurs, docenten en specialisten	82,0	12,7	5,3	78,1	15,3	6,6
Vakspecialisten	80,4	13,7	5,9	76,7	17,0	6,3
Administratief personeel	74,1	17,9	8,0	72,4	18,6	9,0
Dienstverlenend personeel en verkopers	76,7	16,4	7,0	72,1	20,1	7,7
Landbouwers, bosbouwers en vissers	79,7	17,0	3,3	75,2	19,8	5,0
Ambachtslieden	73,8	19,2	7,0	67,6	22,8	9,6
Bedieners machines en installaties, assemblagemedewerkers	75,1	18,4	6,6	68,4	23,3	8,3
Elementaire beroepen	69,7	21,1	9,2	65,0	24,7	10,3

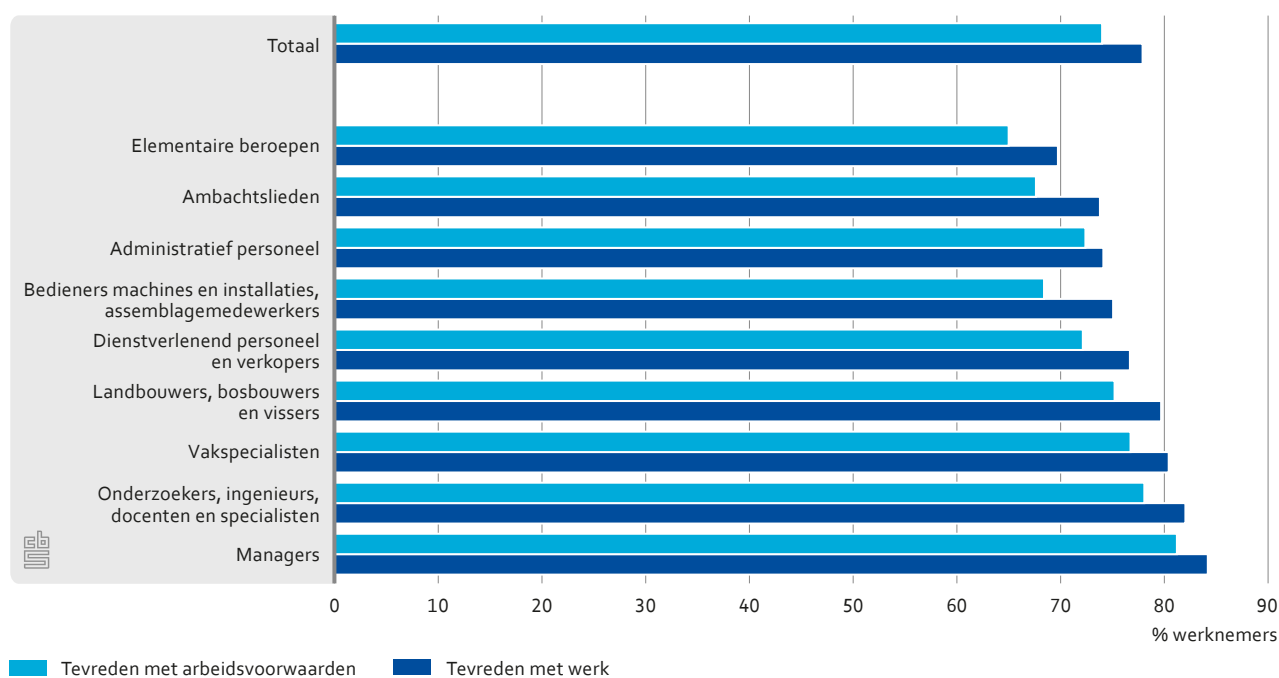
Bron: CBS/TNO (NEA 2011).

¹⁾ Voor de groep militairen waren te weinig waarnemingen beschikbaar om betrouwbare uitkomsten te presenteren.

2.3 Managers het vaakst positief over werk

Wanneer naar verschillen in tevredenheid tussen beroepsgroepen wordt gekeken, blijken managers hun werk het vaakst een positief oordeel te geven: ruim 84 procent van hen is hier tevreden mee. Ook zijn zij met bijna 82 procent het vaakst tevreden met de arbeidsvoorwaarden. Behalve managers beoordelen ook onderzoekers, ingenieurs, docenten en (vak)specialisten hun werk vaak positief. Mensen met elementaire beroepen

2.3.1 Tevredenheid werknemers met werk en arbeidsvoorwaarden naar beroepsgroep (ISCO 2008)¹⁾, 2011

¹⁾ Voor de groep militairen waren te weinig waarnemingen beschikbaar om betrouwbare uitkomsten te presenteren.

zijn het minst positief over hun werk en hun arbeidsvoorwaarden: iets minder dan 70 procent is tevreden met het werk, 65 procent is tevreden met de arbeidsvoorwaarden. Gecorrigeerd voor leeftijd en opleidingsniveau blijven er verschillen in tevredenheid tussen beroepsgroepen, al zijn ze wel wat kleiner.

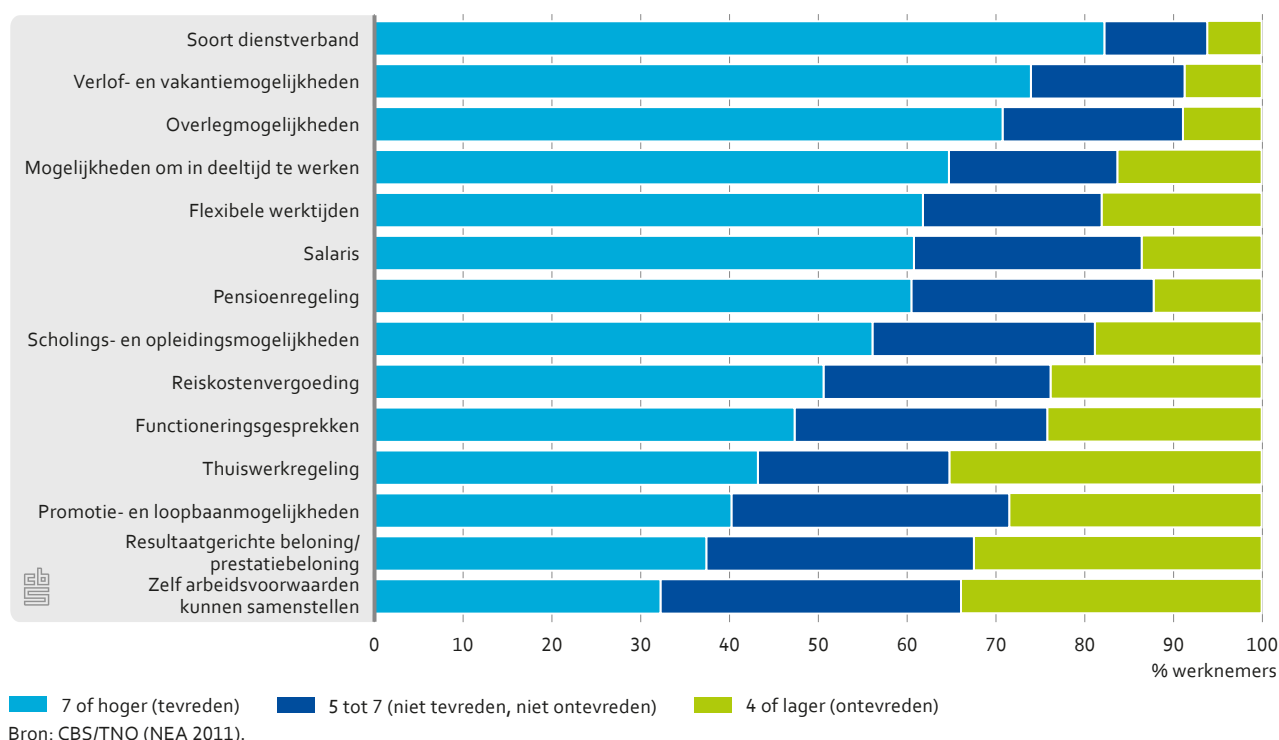
3. Werknemerstevredenheid over veertien vormen van arbeidsvoorwaarden

Dat de meeste werknemers hun arbeidsvoorwaarden over het algemeen als positief beoordelen, wil niet zeggen dat zij tevreden zijn met alle onderdelen daarvan. In de NEA 2011 zijn veertien vormen van arbeidsvoorwaarden voorgelegd aan de ondervraagden. Hoe beoordelen werknemers arbeidsvoorwaarden zoals salaris, werktijden en ontplooiingsmogelijkheden?

3.1 Werknemers tevreden over vast dienstverband

Werknemers zijn over het algemeen tevreden over hun dienstverband: ruim vier van de vijf werknemers beoordelen dit met een 7 of hoger. De aard van het dienstverband speelt hierbij een belangrijke rol. Hoe meer zekerheid het dienstverband biedt, hoe hoger het

3.1.1 Tevredenheid werknemers met verschillende vormen van arbeidsvoorwaarden, 2011

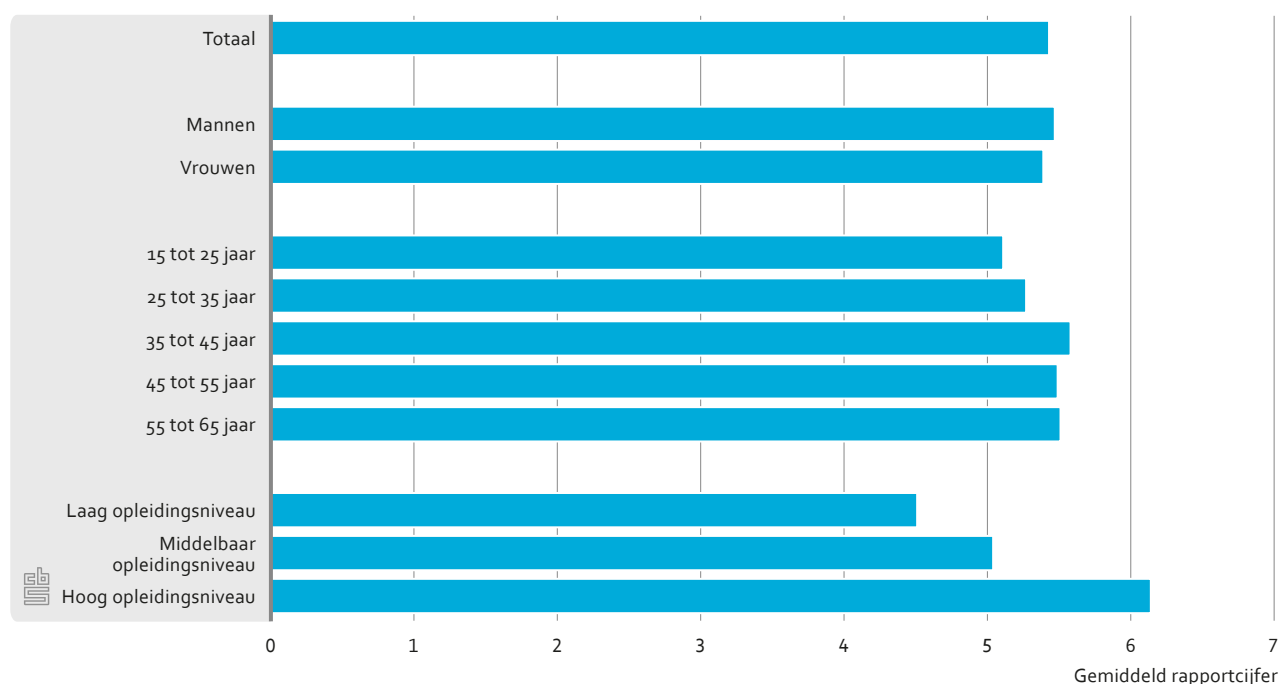
rapportcijfer. Bijna 90 procent van de werknemers met een vast dienstverband voor onbepaalde duur geeft een cijfer van 7 of hoger. Onder werknemers met een tijdelijk contract voor bepaalde duur ligt dit aandeel op 53 procent. Uitzendkrachten zijn het minst tevreden met het soort dienstverband: nog geen 40 procent geeft hiervoor een 7 of meer.

Over resultaatgerichte beloningen, de mogelijkheden om zelf (een deel van) hun arbeidsvoorwaarden samen te kunnen stellen en de thuiswerkregeling zijn werknemers het meest ontevreden. Voor elk van deze drie geeft meer dan 30 procent van de werknemers een 4 of lager. De thuiswerkregeling krijgt echter tegelijkertijd van 43 procent van de werknemers een 7 of meer. Werknemers die aangeven regelmatig thuis te werken, waarderen dat met hogere rapportcijfers. Met betrekking tot resultaatgerichte beloningen en het zelf kunnen samenstellen (van een deel) van de arbeidsvoorwaarden is er geen informatie beschikbaar of werknemers deze mogelijkheid ook daadwerkelijk hebben. De relatief lage rapportcijfers kunnen enerzijds komen doordat werknemers deze mogelijkheden wel hebben maar er niet tevreden over zijn, maar anderzijds kan het ook zo zijn dat werknemers deze mogelijkheden niet hebben en dat wel zouden willen.

3.2 Hoogopgeleiden over hele linie positiever dan laagopgeleiden

Mannen en vrouwen verschillen weinig in de mate waarin zij de veertien vormen van arbeidsvoorwaarden waarderen. Vrouwen zijn vooral meer tevreden met de mogelijkheden om in deeltijd te werken. Zij geven een gemiddelde score van 7,3 tegenover een 6,1 bij mannen. Maar vrouwen hechten ook meer waarde aan het kunnen werken in deeltijd en doen dit in de praktijk ook beduidend vaker dan mannen (Kösters, Moonen en Cloin, 2012).

3.2.1 Tevredenheid werknemers met thuiswerkregeling naar geslacht, leeftijd en opleidingsniveau, 2011

Bron: CBS/TNO (NEA 2011).

Jonge werknemers zijn meer tevreden over flexibele werktijden dan oudere werknemers. Werknemers van 15 tot 25 jaar geven hier gemiddeld een 7,2 voor, bij de andere leeftijdsgroepen is dat een 6,6 of lager. Verder zijn werknemers minder tevreden met de promotie- en loopbaanmogelijkheden naarmate zij ouder worden. Jongeren staan vaak nog aan het begin van hun carrière en hebben dan ook meer ruimte om door te groeien. Wel zijn jongeren gemiddeld minder content met hun dienstverband. Zij hebben relatief vaak tijdelijke contracten of werk als uitzendkracht.

Hoogopgeleide werknemers zijn over de hele linie positiever dan werknemers met een lager opleidingsniveau. Vooral waar het de thuiswerkregeling betreft, is het verschil groot. Hoogopgeleiden waarderen de thuiswerkregeling met gemiddeld een 6,1, terwijl middelbaar opgeleiden hieraan gemiddeld een 5,0 geven en laagopgeleiden een 4,5. Hoogopgeleiden geven ook vaker aan gebruik te maken van de mogelijkheid om thuis te werken dan laagopgeleiden.

3.3 Werknemers met elementaire beroepen en bedieners van machines het minst positief

Managers zijn over bijna alle veertien arbeidsvoorwaarden positiever dan personen met andere beroepen. Beoefenaars van een elementair beroep en bedieners van machines en assemblagemedewerkers geven de meeste arbeidsvoorwaarden juist een betrekkelijk laag rapportcijfer.

Zo zijn er grote verschillen in tevredenheid met de thuiswerkregeling tussen de verschillende beroepsgroepen. Bij managers is de waardering voor deze regeling met een cijfergemiddelde van 6,4 het hoogst. Ook onderzoekers, ingenieurs en docenten zijn over het algemeen content met deze regeling (6,2). Militairen en bedieners van machines beoordelen de thuiswerkregeling met een gemiddelde van 3,8 aanmerkelijk slechter. Het is duidelijk dat deze twee groepen werknemers hun werk niet thuis kunnen doen.

Tussen de beroepen zijn er ook aanmerkelijke verschillen in de mate waarin werknemers tevreden zijn met de mogelijkheid om in deeltijd te werken. Onderzoekers, ingenieurs en docenten waarderen dit aspect met gemiddeld een 7,1 het meest, gevolgd door de dienstverleners die hier een 7 voor geven. Met name ambachtsslieden zijn minder tevreden met de mogelijkheden om in deeltijd te werken. Met een score van 5,2 is hun waardering hiervoor het laagst van alle beroepsgroepen.

Bij arbeidsvoorwaarden als de verlof- en vakantiemogelijkheden en de pensioenregeling zijn de verschillen in tevredenheid tussen de beroepsgroepen klein.

3.3.1 Tevredenheid werknemers met verschillende vormen van arbeidsvoorwaarden naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en beroepsgroep, 2011

	Resultaat- gerichte Salaris	Pensioen- beloning regeling	Reis- kosten- vergoed- ing	Zelf samen- stellen arbeids- voor- waarden	Func- tione- rings- gesprek- ken	Promo- tiemoge- lijkheden	Oplei- dings- mogelijk- heden	Mogelijk- heid om in deeltijd te werken	Flexibele werk- tijden	Thuis- werk regeling	Verlof- en vakantie- mogelijk- heden	Overleg- moge- lijkheden	Type dienst- verband	
	gemiddeld rapportcijfer													
Totaal	6,5	5,3	6,5	6,0	5,2	5,8	5,5	6,3	6,7	6,6	5,4	7,2	7,0	7,7
Geslacht														
Mannen	6,6	5,4	6,5	6,1	5,3	5,7	5,6	6,3	6,1	6,5	5,5	7,2	7,0	7,7
Vrouwen	6,4	5,2	6,5	5,9	5,1	5,9	5,5	6,3	7,3	6,8	5,4	7,2	7,1	7,7
Leeftijd														
15 tot 25 jaar	6,5	5,5	6,3	5,7	5,3	6,1	5,9	6,6	7,2	7,2	5,1	7,3	7,3	7,3
25 tot 35 jaar	6,3	5,1	6,4	6,0	5,0	5,8	5,7	6,3	6,5	6,3	5,3	7,1	7,0	7,6
35 tot 45 jaar	6,5	5,3	6,5	6,1	5,2	5,8	5,5	6,2	6,7	6,6	5,6	7,2	7,1	7,9
45 tot 55 jaar	6,6	5,4	6,6	6,0	5,3	5,8	5,4	6,2	6,7	6,5	5,5	7,2	6,9	7,8
55 tot 65 jaar	6,6	5,5	6,7	6,0	5,3	5,8	5,3	6,3	6,8	6,5	5,5	7,4	7,0	7,9
Onderwijsniveau														
Laag	6,2	5,2	6,3	5,6	5,0	5,6	5,2	5,9	6,3	6,3	4,5	7,1	6,8	7,5
Midden	6,5	5,3	6,5	5,9	5,0	5,8	5,5	6,2	6,6	6,5	5,0	7,1	7,0	7,7
Hoog	6,8	5,5	6,7	6,3	5,5	6,1	5,8	6,6	7,1	6,9	6,1	7,4	7,3	7,9
Beroep (ISCO 2008)¹⁾														
Managers	7,2	6,0	6,9	6,7	5,9	6,3	6,4	6,9	6,5	7,0	6,3	7,5	7,5	8,1
Onderzoekers, ingenieurs, docenten en specialisten	6,8	5,5	6,7	6,3	5,5	6,0	5,8	6,7	7,1	6,8	6,1	7,3	7,3	7,9
Vakspecialisten	6,6	5,4	6,6	6,1	5,2	6,0	5,7	6,5	6,8	6,6	5,4	7,2	7,1	7,9
Administratief personeel	6,5	5,2	6,5	6,2	5,0	5,8	5,2	5,9	6,9	6,7	5,0	7,3	7,0	7,6
Dienstverlenend personeel en verkopers	6,1	5,1	6,3	5,5	4,8	5,7	5,4	6,1	7,0	6,7	4,6	7,0	6,9	7,5
Landbouwers, bosbouwers en vissers	6,3	5,2	6,5	5,6	5,2	5,8	5,3	6,2	6,3	6,5	4,9	7,2	6,8	7,4
Ambachtsslieden	6,2	5,2	6,2	5,7	5,0	5,2	5,0	6,0	5,2	5,3	4,0	7,1	6,8	7,6
Bedieners machines en installaties, assemblagemedewerkers	6,3	5,2	6,3	5,3	4,6	5,1	4,8	5,6	5,5	5,6	3,8	6,8	6,4	7,5
Elementaire beroepen	6,1	5,0	6,1	5,1	4,7	5,4	4,6	5,2	6,4	6,7	4,4	7,2	6,7	7,2

Bron: CBS/TNO (NEA 2011)

¹⁾ Voor de groep militairen waren te weinig waarnemingen beschikbaar om betrouwbare uitkomsten te presenteren.

4. Conclusie

Ruim drie kwart van alle werknemers is tevreden met het werk en een ongeveer even grote groep is tevreden met de arbeidsvoorwaarden. Wel zijn er grote verschillen in tevredenheid tussen werknemers met verschillende opleidingsniveaus. Hoogopgeleiden zijn vaker tevreden met hun werk en met de arbeidsvoorwaarden dan lager opgeleide werknemers. Ook geven ze gemiddeld een hoger rapportcijfer aan de verschillende vormen van arbeidsvoorwaarden. Tussen mannen en vrouwen en tussen werknemers uit verschillende leeftijdsklassen zijn de verschillen beduidend minder groot. Werknemers uit verschillende beroepsgroepen verschillen in tevredenheid met het werk en de arbeidsvoorwaarden. Managers blijken het vaakst tevreden met hun werk en arbeidsvoorwaarden te zijn.

Literatuur

Abdallah, S. en S. Shah (2012). *Well-being patterns uncovered: an analysis of UK data*. London: New Economics Foundation.

Beuningen, J. van, en R. Kloosterman (2011). Subjectief welzijn: welke factoren spelen een rol? *Bevolkingstrends*, 4/2011.

StatLine, Beroepsbevolking; kerncijfers naar geslacht en andere persoonskenmerken, geraadpleegd op 10 juni 2013. <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=71958NED&D1=0,29-32&D2=a&D3=0&D4=l&HDR=T&STB=G1,G2,G3&VW=T>

Kösters, L., L. Moonen en M. Cloin (2012). Flexibel werken. In: Merens, A., M. Hartgers en M. van den Brakel (red.), *Emancipatiemonitor 2012*. Den Haag: SCP/CBS.

Schmeets, H. (2013). Meer sociale cohesie maar niet gelukkiger: een paradox? *Demos*, jaargang 29, oktober 2013.

Wingen, M., T. de Jonge en K. Arts (2012). De invloed van emotionele gebeurtenissen op geluk en tevredenheid. *Bevolkingstrend*, juni 2012.

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2013–2014	2013 tot en met 2014
2013/2014	Het gemiddelde over de jaren 2013 tot en met 2014
2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2013 en eindigend in 2014
2011/'12–2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2011/'12 tot en met 2013/'14

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.